

2018-10-08

Till den som berörs

Enheten för CITES foder och djurprodukter
E-post: foderdjurprodukter@jordbruksverket.se

Inblandning av läkemedel i foder eller via ”top dressing”

Bakgrund

Det har förekommit en oklar situation avseende administration av läkemedel via foder eller via ”top dressing” dvs. att läkemedlet strös på fodret direkt vid utfodringstillfället eller om läkemedlet ska blandas in i fodret. Vid länsstyrelsernas kontroller inom primärproduktionen har det förekommit att läkemedelspremixer skrivits ut för inblandning i foder på gård utan att gården har haft ett godkännande för denna typ av verksamhet och Jordbruksverket har enligt uppgift lämnat motstridiga uppgifter avseende möjligheten att administrera läkemedel via ”top dressing”. Detta dokument förklarar när läkemedel ska blandas in via foder eller kan administreras på andra sätt samt villkoren för inblandning av läkemedel inom primärproduktionen.

Sammanfattning

- ”Topp dressing” är inte en del av foderregelverket och med begreppet avses att läkemedlet strös ovanpå fodret.
- Administrationen av veterinärmedicinska läkemedel beror på klassificeringen av läkemedlet som premix eller färdigberedda läkemedel:
  - Godkända läkemedel i form av premixer (läkemedelspremixer) ska blandas in i fodret på en anläggning som är godkänd för detta ändamål av Jordbruksverket.
  - Färdigberedda veterinärmedicinska läkemedel kan administreras via vatten, topp dressing och inblandning i foder, kräver inget godkännande av anläggningen från Jordbruksverket.
  - ⇒ Om ett godkännande krävs beror på vilket läkemedel som används, se FASS.

Fördjupning

Veterinärmedicinska läkemedel kan administreras oralt via

1. Foderblandningar som innehåller godkända läkemedelspremixer och som producerats på en av Jordbruksverket godkänd foderanläggning (andra anläggningar än primärproduktionsanläggningar dvs. foderindustrin).

2. Foderblandningar som innehåller godkända läkemedelspremixer och som producerats på en av Jordbruksverket godkänd primärproduktionsanläggning, dvs. av lantbrukaren.

⇒ Inblandning av läkemedel i foder omfattas av foderregelverket. Detaljkraven regleras i foderföreskriften, [SJVFS 2006:81¹](#).

⇒ För att blanda läkemedelspremixer i foder krävs utöver den veterinära förskrivningen att primärproducenten har ett godkännande från Jordbruksverket.

Läkemedelspremixer kan inte ges via ”top dressing”, via dricksvatten eller utblandning i en hink med foder. Det framgår av FASS om ett läkemedel är en premix som är avsedd och godkänd för att blandas in i foder, ett exempel i FASS på denna typ av läkemedel är Tylan® vet. Premix till medicinfoder 2 %.

⇒ För kompletteringsfoder/helfoder innehållande läkemedel som tillverkats på en godkänd foderfabrik krävs det inget godkännande vid användning inom primärproduktionen.

3. ”Ready to use” – Färdigberett veterinärmedicinskt läkemedel ([direktiv 2001/82/EG](#)) kan administreras via vatten, ”top dressing” eller inblandning i foder.

Utblandning i foder i denna mening t.ex. genom att man blandar ut läkemedlet i en hink foder för behandling av enskilda djur eller mindre grupper av djur t.ex. en grisbox är inte att betraktas som inblandning i foder utan en utspädning för att kunna administrera läkemedlet. Foderlagstiftningen är inte tillämplig i dessa fall.

I detta sammanhang kan vatten användas som bärsubstans (t.ex. när läkemedlet ges via en flaska) eller via dricksvattnet om det är möjligt.

I FASS framgår detta genom att det INTE anges att det är en premix som ska blandas in i fodret. Ett exempel på detta är Terramycin® vet., Oralt pulver 20 % där det INTE framgår av FASS att det handlar om en läkemedelspremix och dessa produkter kan administreras på det sätt som anges via FASS dvs. via dricksvatten, mjölknäring eller utblandning i foder.

Forts.

---

¹ Kraven grundar sig på direktiv [90/167/EEG](#). Direktivet är under omförhandling och kommer att återkomma som en förordning och kommer då att lyftas ur foderföreskriften).

Primärproducenten/Lantbrukaren meddelar Jordbruksverket att man avser att blanda in läkemedel i fodret genom att besvara frågeställningarna via [Jordbruksverkets e-tjänst](#), alternativt kan blanketten D192 användas. Tillståndet är avgiftsbelagt

- 680 kr administrationsavgift
  - 1 420 kr för inbesiktning av anläggningen
  - Om inbesiktningen och hanteringen omfattar mer än tre timmar debiteras 340 kr per ytterligare timme.
- ⇒ Dvs. en minimiavgift på 2 100 kr. Tillståndet är inte tidsbegränsat.

Kraven för hantering av läkemedel och inblandning i foder framgår av [foderföreskriften, 3 kap. 2 -6 §§](#). Inom primärproduktionen ska foderföretagaren bl.a.

- Enbart använda godkända läkemedel.
- Säkerställa att läkemedlet blandas in homogent i fodret,
- Säkerställa att inga oönskade interaktioner förekommer mellan läkemedel, tillsatser och fodret.
- Rengöra foderblandare etc. efter tillverkning av foder,
- Lagra läkemedlet inlåst i lämpligt utrymme.
- Föra en loggbok över användningen.
- Säkerställa att den dagliga dosen av läkemedel ingår i en mängd som minst motsvarar halva dagsgivan eller ifråga om idisslare minst hälften av dagsgivan kompletteringsfoder.

Vad kan det innebära för en lantbrukare som använder läkemedlet på fel sätt t.ex. genom att använda Tylan via top dressing?

Om detta uppenbaras i den offentliga kontrollen renderar detta en anmärkning och kan i slutändan leda till ett avdrag på EU-bidragen. Utöver detta ska givetvis övriga rättsliga åtgärder vidtas för att åtgärda problemet.